

Obsah

Úvodem

- Lenka Brzyszkowská 9

Orlová historická 11

Klasztor benedyktynów w Orłowej na tle rozwoju monastycyzmu na Górnym Śląsku do połowy XVI wieku

- Jerzy Sperka 13

K dějinám benediktinského kláštera v Orlové v době lucemburské a husitské

- Dalibor Janiš 27

Benediktinský klášter, jeho poddaní a zeměpán na pomezí českého a polského státu

Orlová na sklonku středověku a v počátcích raného novověku

- Radim Jež 41

Cechovní privilegium těšínských řezníků ve sbírce Slezské muzejní společnosti v Orlové

- Kateřina Lančová 77

Orlová „šlechtická“

Příspěvek k historické topografii a šlechtické genealogii Těšínska

- Jiří Brňovják 85

Těžaři, podnikatelé, investoři. Příspěvek k vývoji vlastnických vztahů v těžebním průmyslu v Orlové a okolních obcích před první světovou válkou

- Aleš Zářický 155

Sociální mobilita ve sňatcích katolického obyvatelstva Orlové v druhé polovině 19. století

- Lumír Dokoupil — Ludmila Nesládková — Radek Lipovski 173

Orlovští poslanci na zemském sněmu slezském v letech 1861–1918
— Hana Šústková 197

Żydzi w Orłowej i okolicy
— Janusz Spyra 209

Orłowskie szkoły powszechne oraz ich nauczyciele do pierwszej wojny
światowej
— Marzena Bogus-Spyra. 231

Orlová centrem tělocvičného a sportovního hnutí na Těšínsku
— Radoslav Daněk. 243

Stavitel Josef Gross a výstavba evangelického kostela v Orlové
— Pavel Kufa. 261

Bezpečnostní a sociální poměry na Orlovsku v meziválečném období
optikou četnictva a policie
— Ivana Kolářová — Ondřej Kolář 283

Zelený vykřičník nad Orlovou
— Lenka Nováková 301

Pracovní tábory v Orlové v kontextu nacistického táborového systému
— Martin Krůl. 315

„V české Orlové také ať je náš český farář!“
Kauza obsazení římskokatolické fary v Orlové v roce 1945
— David Pindur 335

„Budeme prvním rudým okresem!“ Politická (pře)výchova orlovských
komunistů 1945–1949
— Václav Kaška 373

Dopravní obslužnost Orlové v 19. až 21. století
— Michaela Závodná 391

Orlová jazyková a literární 415

Pověrečná tradice meziválečného Orlovska v rukopisné pozůstalosti Karla
Dvořáčka
— Petr Hrtánek 417

Polscy pisarze z Zaolzia związani z Orłową
— Michał Przywara 433

Polské gymnázium v Orlové a jeho otisky v soukromém i profesním životě Janiny Labochy	
— Irena Bogoczová	439
Orlovský gymnazista Jaroslav Pšcolka (1921–2008): literát a diplomat	
— Jiří Knapík	453
Toponymum Orlová – obraz města ve světle tří textových analýz	
— Jana Davidová Glogarová — Jaroslav David — Michal Místecký.	469
Germanismy v mluvě Orlové a jejího okolí. Minulost a přítomnost	
— Lenka Vaňková	485
Seznam zkratk	499
Archivy, muzea, knihovny a další instituce	501
Literatura	505
Summary	547
Streszczenie	557
Zusammenfassung	567
Autoři	579
Jmenný rejstřík	585
Místní rejstřík	603